

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ
ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՀՐԱՄԱՆ

No

95-Ն

«21»12.2021թ.

**ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0412.03.5 «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0412.03.01.5 «ԳՈՐԾԱԿԱԼ՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ»
ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի պահանջով՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ

- Հաստատել միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:
- Սույն հրամանի կատարման վերահսկողությունը հանձնարարել ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանին:

ՎԱՀՐԱՄ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆ

 Invalid signature

X

ՎԱՀՐԱՄ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆ

Signed by: DUMANYAN VAHRAM 1909620211

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0412.03.5 «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0412.03.01.5 «ԳՈՐԾԱԿԱԼ՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ»

ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն չափորոշիչը սահմանում է միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության՝ ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 31-ի թիվ 332-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի 5-րդ մակարդակի 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորմանը (հետևյալ որակավորումներին) ներկայացվող պահանջները, հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, ուսանողների ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և առավելագույն ծավալները:
2. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել ուսուցման հետևյալ ձևերով՝
 - 1) առկա,
 - 2) հեռակա,
 - 3) հեռավար,
 - 4) դրսեկության կարգով:
3. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.
 - 1) կրթության առկա ձևով.
 - ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 2 տարի,
 - բ. հիմնական կրթության հիմքով՝ 3 տարի,
 - 2) կրթության հեռակա ձևով.
 - ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 3 տարի,

- 3) դրսեկության (էքստեննատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով կրթության հիմքը և ուսուցման տևողությունը որոշում է ուսումնական հաստատությունը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի N 1028-Ն որոշման:
4. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 2736 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 4428 ժամ: Հիմնական կրթության հիմքով հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 52 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0412.03.5 «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0412.03.01.5 «ԳՈՐԾԱԿԱԼ՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման մասնագետի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը տրվում է ըստ զբաղմունքների տեսակների և մասնագիտական պարտականությունների:
6. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորմամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները՝
- 1) գործակալ՝ ծառայության մասին տեղեկատվության տարածման,
 - 2) խթանող՝ վաճառքի աշխատանքների,
 - 3) պատասխանատու՝ նոր հաճախորդների ներգրավման,
 - 4) մասնագետ՝ իրացումը խթանող եղանակների մշակման:
7. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորմամբ մասնագետի մասնագիտական պարտականություններն են.
- 1) ներկայացվող ծառայությունների մասին տեղեկատվություն ստանալը,
 - 2) պոտենցիալ գնորդների մասին տեղեկատվություն ստանալը,
 - 3) ապրանքի կամ ծառայության մասին ստացված տեղեկատվությունը պոտենցիալ գնորդներին պատշաճ ներկայացնելը,
 - 4) վաճառողի անունից պոտենցիալ գնորդների հետ բանակցություններ վարելը,
 - 5) հաճախորդների պատվերները և տվյալները սահմանված կարգով վաճառողին տրամադրելը,
 - 6) համապատասխան ձևաչափով վաճառքի ձևակերպումը,

- 7) կատարված աշխատանքի վերաբերյալ տվյալների հավաքագրումը,
- 8) աշխատանքի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բարելավման առաջարկություններ ներկայացնելը:

ԳԼՈՒԽ 3.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0412.03.5 «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0412.03.01.5 «ԳՈՐԾԱԿԱԼ՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ»

ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

8. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի նկատմամբ ընդհանուր պահանջները սահմանվում են շրջանավարտին ներկայացվող ընդհանուր պահանջների համաձայն:
9. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է՝
 - 1) ունենա մասնագիտական գործունեության տվյալ բնագավառում իր մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողությունները ձևավորելու համար պահանջվող տեսական ու գործնական գիտելիքներ,
 - 2) դրսևորի աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում գործընկերների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողություն,
 - 3) ունենա որոշակի փոփոխվող իրավիճակներում առաջացած խնդիրներին մասնագիտական տիպային և այլընտրանքային լուծումներ առաջարկելու կարողություն,
 - 4) դրսևորի մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը համադրելու և ամբողջության մեջ դիտարկելու, ինչպես նաև քաղաքացիական գիտակցություն ցուցաբերելու կարողություն,
 - 5) ունենա մասնագիտական գործունեության գործառույթները սահմանված նորմերին համապատասխան իրականացնելու հմտություններ,
 - 6) ցուցաբերի իր և աշխատակիցների (առկայության դեպքում) մասնագիտական կարիքները գնահատելու և դրանց կարգավորման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելու կարողություն,
 - 7) ունենա մասնագիտական կարողությունների պարբերաբար կատարելագործման ձգտում և ինքնուսուցման կարողություն,
 - 8) ցուցաբերի մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի անհրաժեշտ տեղեկատվություն փնտրելու, դրանցից օգտվելու և դրանք նպատակային օգտագործելու կամ փոխանցելու կարողություն,

9) ունենա աշխատակիցների (առկայության դեպքում) աշխատանքները կազմակերպելու կամ գործընկերային հարաբերությունները (լիազորության դեպքում) ըստ կարողությունների և մասնագիտացման համակարգելու հմտություններ,

10) ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ցուցաբերի ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողություն:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0412.03.5 «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0412.03.01.5 «ԳՈՐԾԱԿԱԼ՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

10. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջների համաձայն:

11. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է՝

1) իմանա ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,

2) տիրապետի հայոց լեզվին,

3) հաղորդակցվի առնվազն երկու օտար լեզուներով,

4) տիրապետի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին,

5) գիտելիքներ ունենա ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի վերաբերյալ,

6) ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ,

7) ցուցաբերի կիրառական տնտեսագիտության հիմնադրույթների, մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքների, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունների իմացություն:

8) իմանա էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությունը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթները,

9) պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլներով սահմանված առանցքային հմտություններին:

13. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլներով ըստ մասնագիտացումների սահմանված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողություններին:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0412.03.5 «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0412.03.01.5 «ԳՈՐԾԱԿԱԼ՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում, կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ՝ եթե տվյալ դասընթացի ուղղությամբ միջին կամ բարձրագույն կրթություն Հայաստանի Հանրապետությունում չի իրականացվում: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է,

- 2) ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն:
- 3) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:
15. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.
- 1) հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:
16. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հագեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան:
- 1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝
- ա. ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ- տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական,
- բ. օտար լեզվի,
- գ. անհատական համակարգիչների:
- 2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝
- ա. ապահովագրության
- 3) Սպորտային համալիր՝
- ա. մարզադահլիճ,
- բ. մարզահրապարակ,
- Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:
17. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.
- 1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է, իսկ հեռակա, դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերի համար սահմանվում է ուսումնական պլաններով,
- 2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,

3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանգանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,

4) ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը՝ առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվածության,

5) հեռակա ուսուցման ձևի դեպքում ուսանողների հետ պարտադիր պարապմունքների տարեկան ծավալը առնվազն 160 ժամ է,

6) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,

7) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

18. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ,

2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությանը համապատասխան սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով,

3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում է ուսումնական հաստատությունը.

4) ուսումնական պրակտիկաներն անցկացվում են պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական արհեստանոցներում, ուսումնափորձական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև կազմակերպություններում, հաստատություններում,

5) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման ուսանողների ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնառության ընթացքում բոլոր ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը ըստ սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի նրանց ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,

2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,

- 3) պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով,
- 4) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը սույն չափորոշչով 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման մասնագիտացման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0412.03.5 «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0412.03.01.5 «ԳՈՐԾԱԿԱԼ՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ԴՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու համար հաստատությունը կազմում և հաստատում է առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների, ընտրովի դասընթացի ուսումնական ծրագրերը, կրթության կառավարման պետական լիազորված մարմնի երաշխավորած ձևին համապատասխան ուսումնական պլանը՝ հաշվի առնելով 3-րդ աղյուսակում բերված օրինակելի ուսումնական պլանը:
21. Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող հաստատությունը սույն չափորոշչի հիման վրա մոդուլային ուսումնական ծրագրերը և ուսումնական պլանը կազմելու ժամանակ՝
- 1) կարող է փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը՝ պահպանելով մասնագետի (շրջանավարտի) կարողություններին և հմտություններին ներկայացվող պահանջները,
 - 2) պետք է մոդուլների արդյունքներին և դրանց կատարման չափանիշներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերը մշակելիս հաշվի առնի գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,
 - 3) պետք է առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշի տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

4) պետք է միջանկյալ ատեստավորման ընդհանուր շաբաթների սահմաններում որոշի ըստ կիսամյակների այս ատեստավորմանը հատկացվող ժամանակը,

5) պետք է մասնագիտության նկարագրին համապատասխան տվյալ որակավորման ամբողջացման անհրաժեշտությունը և առանձնահատկությունը հաշվի առնելով՝ կազմի և հաստատի ընտրովի դասընթացների ուսումնական ծրագրերը,

6) օգտվելով երաշխավորված ձևում տրված պարզաբանումներից՝ պետք է կազմի ուսումնական պլանի կիրառման պարզաբանումները,

7) պետք է պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշի ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

8) պետք է սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերին համապատասխան ընտրի ամփոփիչ ատեստավորման ձևը:

Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
1.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-Հ-5-21-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունը:
3.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար
7.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար, 2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները, 3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները, 4) շփման հնարավորությունը ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը, 5) անձնական հատկանիշները օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
9.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին,

		<p>3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք,</p> <p>4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է,</p> <p>5) մասնակցում է դեբատների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:</p>
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
11.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան,</p> <p>3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը փոխանցելու համար,</p> <p>4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի,</p> <p>5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր,</p> <p>6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի,</p> <p>7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:</p>
12.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ձևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում
13.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և զրուցակցի կամ հասցեատիրոջ,</p> <p>2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը,</p> <p>3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար,</p> <p>4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար,</p> <p>5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ,</p> <p>6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը,</p> <p>7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:</p>

14.	Ուսումնառության արդյունք 5	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունակական գործընկերության համար
15.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և այլն), 2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքագրում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, 3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն, 6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
16.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ԱԱՕ-5-21-001
17.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում՝ անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ:
18.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
19.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
20.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
21.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները
22.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը, 2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների

		<p>պահանջները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները,</p> <p>6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:</p>
23.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան
24.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգիենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էսթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական),</p> <p>2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառագայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն)</p> <p>3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը,</p> <p>4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները,</p>
25.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ
26.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները,</p> <p>2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները,</p> <p>3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն) աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները,</p> <p>4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:</p>

27.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
28.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին, 2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում, 3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն, 4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն, 5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ, 6) կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն՝ տարբեր կտրվածքների դեպքում, 7) ներկայացնում է տարբեր թունավորման դեպքերում առաջին օգնության կազմակերպման գործողությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
29.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ՀՕ-5-21-001
30.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի, գրասենյակային փաթեթների (Մայքրոսոֆթ Օֆիս (Microsoft Office)) ծրագրերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները
31.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
32.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
33.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
34.	Ուսումնառության արդյունք 1	Կիրառել համակարգչային համալիրում ներառվող բաղադրիչները և օպերացիոն համակարգը
35.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) համակարգչային համալիրում ներառվող հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչները բնութագրում է, 2) ճիշտ է պահպանում համակարգիչը և բաղադրիչները միացնելու, օգտագործելու և անջատելու

		<p>տեխնիկական պայմանները,</p> <p>3) օգտվում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերից,</p> <p>4) ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը,</p> <p>5) ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը,</p> <p>6) բացում է առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը,</p> <p>7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից,</p> <p>8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ, պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում,</p> <p>9) կատարում է փաստաթղթի տպագրում:</p>
36.	Ուսումնառության արդյունք 2	Խմբագրել և ֆորմատավորել տեքստեր
37.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար ծրագրերը պատրաստել է,</p> <p>2) մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ,</p> <p>3) տեքստային ցուցիչը տեղաշարժելով կատարելում է ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, փոփոխություններ,</p> <p>4) մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորման գործողությունները ճիշտ է կատարում,</p> <p>5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ:</p>
38.	Ուսումնառության արդյունք 3	Պատրաստել և խմբագրել աղյուսակներ
39.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) աղյուսակներ կազմելու համակարգչային ծրագրերը և դրանց կիրառումը ներկայացնում է,</p> <p>2) առաջադրված չափերով կազմում է աղյուսակ և մուտքագրում տվյալներ,</p> <p>3) աղյուսակում կատարում է ուղղումներ, լրացումներ, փոփոխություններ,</p> <p>4) աղյուսակի տվյալների մեջ ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն:</p>
40.	Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում
41.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով նաև Աուփըշեյփս (Autoshapes) պատուհանի պատրաստի ձևերը,</p> <p>2) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ,</p>

		<p>3) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը փոխելով,</p> <p>4) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները,</p> <p>5) գծագրում է տեքստային բլոկներ,</p> <p>6) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաերանգավորում:</p>
42.	Ուսումնառության արդյունք 5	Համակարգչային ծրագրերով կազմակերպել ցուցադրություն
43.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ,</p> <p>3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով,</p> <p>4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ ցուցադրության համար,</p> <p>5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:</p>
44.	Ուսումնառության արդյունք 6	Աշխատել համացանցում
	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է «համացանց» հասկացությունը,</p> <p>2) օգտագործում է ինտերնետային հիմնական ծրագրերը,</p> <p>3) ներկայացնում է Հիսթորի (History), Ֆևորիթս (Favorites), Սթոփ (Stop), Ռիֆրեշ (Refresh) հրամանների, Բեք (Back) և Ֆորվարդ (Forward) կոճակների նշանակությունը,</p> <p>4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց ցանցերից),</p> <p>5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները,</p> <p>6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում, ինտերնետային ծրագրերում և այլ կայքերում,</p> <p>7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում ինֆորմացիա:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՆԵՐԵՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
45.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-2-5-21-001
46.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բիզնես գործունեություն իրականացնելու համար

		անհրաժեշտ գործնական հմտություններ: Դրանք ներառում են ինքնուրույն բիզնես կազմակերպելու և վարելու համար անհրաժեշտ գործողությունների իրականացման հմտություններ, որոնցում հաշվի է առնված ինչպես գործարար ոլորտին հատուկ սկզբունքները, այնպես էլ բիզնես գործունեությունը կարգավորող իրավական դաշտի առանձնահատկությունները
47.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
48.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլի 1 և 2 ուսումնառության արդյունքներն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չէ: Մյուս ուսումնառության արդյունքների ուսումնասիրությունը նպատակահարմար է իրականացնել որոշակի մասնագիտական մոդուլներ յուրացնելուց հետո, որպեսզի դրանց գործնական ձեռքբերումները օգտագործվեն համապատասխան ծրագրեր մշակելու համար:
49.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
50.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացը
51.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) բիզնես-գործունեության էությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) բիզնես-գործունեության տեսլականը, նպատակը և ռազմավարությունը ճիշտ է սահմանում, 3) բիզնես-գործունեության համար նախընտրելի անձնային հատկանիշների կարևորությունը հիմնավորում է, 4) բիզնես-գործունեության համար սեփական հնարավորությունների գնահատումը ճիշտ է, 5) բիզնես-գաղափարի էությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 6) բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացի բաղադրիչների իմաստը ճիշտ է մեկնաբանում, 7) ըստ իրավիճակների հիմնավորում է ձևավորված բիզնես-գաղափարները, 8) բիզնես-գաղափարի տարբերակի գնահատումը ճիշտ է:
52.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կազմակերպության ստեղծման և գրանցման կարգը, կառավարման գործընթացը
53.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կազմակերպության կազմակերպական-իրավական ձևերի բնութագիրը ճիշտ է, 2) կազմակերպության աշխատանքը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների ընկալումը ճիշտ

		<p>է,</p> <p>3) կազմակերպության ստեղծման քայլերի հաջորդականությունը ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>4) կազմակերպության ստեղծման համար պահանջվող փաստաթղթերի ձևավորումը ճիշտ է,</p> <p>5) կազմակերպության կառավարման անհրաժեշտությունը և խնդիրները ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>6) կառավարման ֆունկցիաների բնութագրերը ճիշտ է,</p> <p>7) կառավարման ոճերի բնութագրերը ճիշտ է,</p> <p>8) կառավարման ֆունկցիոնալ բաժինների ձևավորման մոտեցումները ճիշտ է,</p> <p>9) աշխատատեղերի ձևավորման և պարտականությունների բաշխման մոտեցումները հիմնավոր է,</p> <p>10) աշխատողների ընտրության կարգը հիմնավոր է,</p> <p>11) կազմակերպության կառավարմանն առընչվող փաստաթղթերի ձևավորումը ամբողջական և հիմնավոր է,</p> <p>12) կնքվելիք պայմանագրերի կազմը և բովանդակությունը իրավաբանորեն ճիշտ է,</p> <p>13) կառավարման արդյունավետության գնահատման մոտեցումները հիմնավոր է:</p>
54.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել շուկայի հետազոտման և գնահատման գործողություններ
55.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է մեկնաբանում «շուկա» հասկացությունը,</p> <p>2) շուկայի հետազոտման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է,</p> <p>3) շուկայի հետազոտման հիմնական ուղղությունները բացահայտում է,</p> <p>4) շուկայի հետազոտման գործընթացի փուլերը ճիշտ է բնութագրում,</p> <p>5) ըստ փուլերի շուկայի հետազոտման մեթոդների ընտրությունը հիմնավոր է,</p> <p>6) շուկայական պահանջարկի ծավալի բացահայտման մոտեցումները ճիշտ է,</p> <p>7) շուկայի վրա ազդող գործոնների և գնորդի վարքագծի գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>8) շուկայական մրցակցության գնահատումը հիմնավոր է,</p> <p>9) շուկայի հատվածավորումը իրատեսական է,</p> <p>10) մարքեթինգի գաղափարների 4Փի (4P) և 7Փի (7P) նշանակությունը ճիշտ է բացահայտում,</p> <p>11) մարքեթինգային ռազմավարության մշակման մոտեցումները հիմնավորված է:</p>

56.	Ուսումնառության արդյունք 4	Բնութագրել կազմակերպության ռեսուրսները և գնահատել օգտագործման արդյունավետությունը
57.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կազմակերպության ռեսուրսների կազմը և կառուցվածքը ճիշտ է բացահայտում, 2) կազմակերպության ռեսուրսների խմբերի միջև օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 3) նյութական ռեսուրսների խմբերի տնտեսագիտական բնութագրերը ճիշտ է, 4) աշխատանքային ռեսուրսների բնութագիրը և դրանց առընչվող ցուցանիշների մեկնաբանությունը ճիշտ է, 5) աշխատանքի տեխնիկական նորմավորման էությունը ճիշտ է բացատրում, նորմաների մեծության ձևավորման մեխանիզմը ճիշտ է ներկայացնում, 6) ֆինանսական ռեսուրսների հետ կապված հասկացությունների բացատրությունը ճիշտ է, 7) ֆինանսական ռեսուրսների համալրման աղբյուրների առանձնահատկությունները ճիշտ է մեկնաբանում, 8) ռեսուրսների պահանջվելիք մեծության հաշվարկման մոտեցումները հիմնավոր է, 9) հիմնական կապիտալի առանձին խմբերի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, 10) շրջանառու կապիտալի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, 11) աշխատանքային ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է, 12) ռեսուրսների օգտագործման վերաբերյալ պարզ վերլուծական գործողությունները և ըստ արդյունքների եզրահանգումները հիմնավոր է:
58.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել ծախսերի հաշվարկ, ձևավորել ապրանքի /ծառայության/ գինը
59.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) «ծախս» հասկացության բովանդակությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) տարբերակում է ծախսերի խմբերը, 3) ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերի տեսակները և վավերապայմանները ճիշտ է ներկայացնում,

		<p>4) ծախսերի տարբեր խմբերի հաշվապահական ձևակերպումները ճիշտ է,</p> <p>5) ապրանքների տարբեր տեսակների և ծառայությունների տարբեր խմբերի համար պահանջվող ծախսերի կազմը հիմնավոր է ներկայացնում,</p> <p>6) ապրանքի կամ ծառայության ինքնարժեքի մեջ ներառվող ծախսերի հոդվածները ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>7) ինքնարժեքի տարբեր հոդվածների մեծության հաշվարկման մեթոդաբանությունը ճիշտ է կիրառում,</p> <p>8) հաշվում է ապրանքի կամ ծառայության միավորի ինքնարժեքը,</p> <p>9) ինքնարժեքի իջեցման հնարավորությունները ճիշտ է գնահատում,</p> <p>10) ինքնարժեք-շուկայական գին մարժայի տարբերության հիմնավորումը ճիշտ է,</p> <p>11) անհատական գնից շուկայական գնի անցման տրամաբանությունը բացատրում է:</p>
60.	Ուսումնառության արդյունք 6	Մշակել բիզնես պլան և գործողությունների ծրագիր
61.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) բիզնես գործունեության համար բիզնես պլանի անհրաժեշտությունը հիմնավորում է,</p> <p>2) բիզնես պլանի բաժինների բովանդակության մեկնաբանությունները ճիշտ է,</p> <p>3) բիզնես պլանի մշակման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալների կազմը և ձեռք բերման աղբյուրները ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում ՍՎՕԹ (SWOT) վերլուծություն,</p> <p>5) ՍՎՕԹ (SWOT) վերլուծության արդյունքները կիրառում է բիզնես պլանը մշակելու գործընթացում,</p> <p>6) բիզնես պլանով նախատեսվող միջոցառումները հիմնավորված է,</p> <p>7) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող գործողությունների ծրագիրը, ժամանակացույցը հիմնավոր է,</p> <p>8) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող ռեսուրսների մեծությունները ճիշտ է սահմանվել,</p> <p>9) բիզնես պլանով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ռիսկերը և դրանց հաղթահարման քայլերը հիմնավոր են:</p>
62.	Ուսումնառության արդյունք 7	Հաշվել հարկեր, տուրքեր, կազմել ֆինանսական հաշվետվություններ

63.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none">1) հարկային օրենսդրության հիմնական դրույթները ճիշտ է մեկնաբանում,2) հարկային օրենսդրության հիմնական հասկացությունները ճիշտ է բացատրում,3) հարկերի և տուրքերի մեծությունը հաշվելու համար կիրառվող ելակետային ցուցանիշների հաշվարկը ճիշտ է կատարում,4) հարկերի և տուրքերի մեծությունը ճիշտ է հաշվարկում,5) հարկերի վճարման ժամկետների գնահատումը համապատասխանում է օրենսդրության պահանջներին,6) ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը ճիշտ է ներկայացնում,7) անհրաժեշտ ֆինանսական հաշվետվությունները ճիշտ է լրացնում,8) ստուգումների իրականացման իրավական ակտերի պահանջները ճիշտ է բացատրում,9) ստուգումների հետ կապված տնտեսվարողի իրավունքներն ու պարտականությունները ճիշտ է ներկայացնում:
------------	----------------------------	--

Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության 0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԷԹԻԿԱ»		
1.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ զարգացնել միջանձնային հաղորդակցության հմտություններ, ձևավորել աշխատանքային իմիջ, խոսքի մշակույթ և բանակցային տեխնիկաներ:
3.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել շփման հոգեբանությունը
7.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է հոգեբանության հիմունքները, 2) ներկայացնում է անձի հոգեբանությունը, 3) ներկայացնում է շփման հոգեբանությունը:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել և կիրառել հաղորդակցման մշակույթը
9.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման առանձնահատկությունները, դերն ու նշանակությունը, 2) ճիշտ է կիրառում գործնական շփման էթիկայի նորմերը, 3) ներկայացնում է գործնական հարաբերությունների ձևավորման գործընթացն ու դրա անհրաժեշտությունը:
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ապահովագրական գործակալի կերպարը

11.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում բանակցողի կերպարը, 2) ճիշտ է պահպանում արտաքին տեսքին, հագուստին, սանրվածքին, դիմահարդարմանը, կեցվածքին, ժեստերին և խոսքին ներկայացվող պահանջները:
12.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել հաճախորդի տվյալների գաղտնիության անհրաժեշտությունը
13.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում տվյալների գաղտնիության անհրաժեշտությունը, 2) ճիշտ է ներկայացնում անձնական տվյալների պաշտպանության մասին օրենքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպությանը պատկանող տեղեկատվության գաղտնիության անհրաժեշտությունը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԳՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
14.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-002
15.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործարար գրագրության վարելու մշակույթ, աշխատանքային տեխնիկայից օգտվելու կարողություններ:
16.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
17.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
18.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
19.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել գործնական գրություն գրելու կանոնները
20.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում գործնական նամակի տեսակները՝ խնդրագիր, առաջարկի նամակ, վաճառքի նամակ, 2) ճիշտ է ներկայացնում գործարար գրագրությունը ու դրա անհրաժեշտությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդի հետ հետադարձ կապի անհրաժեշտությունը:
21.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել պատվերի ձևակերպման գործընթացը
22.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում պատվերի ճշգրտումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում պատվերի գրանցման ձևաչափերի լրացումը,

		3) ճիշտ է կազմում և ներկայացնում պայմանագիրը, 4) ճիշտ է վարում պայմանագրերի արխիվացման կարգը:
23.	Ուսումնառության արդյունք 3	Իրականացնել համակարգչային տեխնիկայի հետ աշխատանքը
24.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում համակարգչային տեխնիկան, 2) ճիշտ է ներկայացնում համակարգչային տեխնիկայի նպատակը և դերը, 3) ճիշտ է կիրառում փաստաթղթերի պատճենման և կրկնօրինակման միջոցները, 4) ճիշտ է ներկայացնում կապի միջոցները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎԱՃԱՌՔԻ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
25.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-003
26.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի հաղորդակցության տեխնիկայի կիրառման կարողություններ:
27.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
28.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
29.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
30.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել վաճառքի հաղորդակցության դերը, խնդիրները
31.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում վաճառքի հաղորդակցության դերը և հիմնական սահմանումները, 2) ճիշտ է ներկայացնում վաճառքի հաղորդակցության տեսակները և նրանց կապը այլ գիտությունների հետ, 3) ճիշտ է ներկայացնում վաճառքի հաղորդակցության միջոցներով լուծվող խնդիրները:
32.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել վաճառքի վերբալ հաղորդակցության տեխնիկաները և արդյունավետ կիրառել դրանք
33.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում վաճառքի լեզվի մշակույթի կարևորությունը և արդյունավետ վաճառքի վրա դրա ազդեցության աստիճանը, 2) ճիշտ է ներկայացնում վերբալ հաղորդակցության սահմանումները, 3) ճիշտ է ներկայացնում վերբալ հաղորդակցության ընթացքում կիրառվող հարցերի տեսակները,

		<p>4) ճիշտ է ներկայացնում, թե քայլերի ինչ հաջորդականություն է պետք իրականացնել բանակցության վերջնարդյունքին հասնելու համար,</p> <p>5) ճիշտ է իրականացնում այն գործողությունները, որով հնարավոր է զրուցակցին բերել բանակցությունների սեղան և ուղղորդել դեպի բարենպաստ վերջնարդյունք:</p>
34.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել վաճառքի վերբալ հեռահաղորդակցության տեսակները և արդյունավետ կիրառել դրանք
35.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում հեռախոսային հաղորդակցության մշակույթի կարևորությունը և արդյունավետ վաճառքի վրա նրա ազդեցության դերը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում հեռախոսային հաղորդակցության կանոնները,</p> <p>3) ճիշտ է կառուցում խոսակցության սխեման՝ հմտորեն կիրառելով համապատասխան տեխնիկաները:</p>
36.	Ուսումնառության արդյունք 4	Բնորոշել բանակցություններ վարելու տարբերակները՝ կախված զրուցակցից
37.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բնութագրում զրուցակցին,</p> <p>2) ճիշտ է թիրախավորում զրուցակցին,</p> <p>3) ցուցաբերում է անհատական մոտեցում զրուցակցին,</p> <p>4) ճիշտ է վարում բանակցությունները՝ անհրաժեշտ արդյունք ապահովելու համար:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»		
38.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-004
39.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ հասարակական արտադրության հիմքերի, հասարակական պահանջմունքների և շահերի, ֆինանսական հարաբերությունների համակարգի, տնտեսական աճի, փողի էվոլյուցիայի, կապիտալի վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես նաև ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
40.	Մոդուլի տևողությունը	90 ժամ

41.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը յուրացնելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
42.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
43.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տնտեսագիտության տեսության մեթոդները, տնտեսական հարաբերությունների համակարգը, ինչպես նաև տնտեսական կատեգորիաները և տնտեսական օրենքները
44.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բնութագրում տնտեսագիտության տեսության ուսումնասիրության առարկան, խնդիրները, մեթոդները և զարգացման փուլերն ու ուղղությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում տնտեսական հարաբերությունների էությունը և դասակարգման տարբեր մոտեցումները, 3) ճիշտ է բացատրում տնտեսական կատեգորիաները, օրենքները և դրանց դասակարգումը:
45.	Ուսումնառության արդյունք 2	Մեկնաբանել հասարակական արտադրության էությունը և կառուցվածքը: Ներկայացնել տնտեսական պահանջմունքները
46.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում հասարակական արտադրության էությունը և կառուցվածքը, 2) ճիշտ է պարզաբանում պահանջմունքների էությունը և կառուցվածքը:
47.	Ուսումնառության արդյունք 3	Վերլուծել տնտեսական համակարգը և տնտեսվարման ընդհանուր խնդիրները՝ ի դեմս շուկայական տնտեսական համակարգի
48.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում տնտեսական համակարգի էությունը և դրա տարատեսակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում շուկայական տնտեսակարգը որպես տնտեսական համակարգ և դրա առանձնահատկությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում շուկայական տնտեսության ձևավորման նախադրյալները և գործունեության սկզբունքները, 4) ճիշտ է պարզաբանում շուկայի հիմնական տարրերը (առաջարկ, պահանջարկ, գին, մրցակցություն):
49.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել ապրանքային արտադրության էությունը և փողի ծագումը
50.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ապրանքային արտադրության էությունը և առաջացման պայմանները,

		<p>2) ճիշտ է մեկնաբանում ապրանքը և նրա հատկությունները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում փողի ծագումը, զարգացման փուլերը և գործառույթները:</p>
51.	Ուսումնառության արդյունք 5	Բնութագրել աշխատանքի շուկան, աշխատավարձի ձևերն ու համակարգերը
52.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բնութագրում աշխատանքի շուկան և նրա գործունեության մեխանիզմը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում գործազրկության էությունը և ձևերը: Օուքենի օրենքը,</p> <p>3) ճիշտ է բնութագրում տարիֆային համակարգը, Լորենցի կորը և Ջինիի գործակիցը:</p>
53.	Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել հասարակական արդյունքի վերարտադրության էությունը և ազգային հաշիվների համակարգը
54.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է պարզաբանում հասարակական արդյունքի վերարտադրության էությունը, ձևերը և տիպերը,</p> <p>2) ճիշտ է բնութագրում հասարակական արդյունքի գնահատման մոտեցումները,</p> <p>3) ճիշտ է բացատրում համախառն ազգային արդյունքը (<ԱԱ) և համախառն ներքին արդյունքը (<ՆԱ) ազգային հաշիվների համակարգում,</p> <p>4) ճիշտ է բնութագրում ազգային հաշիվների հիմնական ցուցանիշների հարաբերակցությունը. <ԱԱ, ՋՆԱ, ազգային եկամուտ, անձնական եկամուտ, տնօրինվող եկամուտ:</p>
55.	Ուսումնառության արդյունք 7	Բնութագրել ֆինանսական համակարգի էությունը և տնտեսական աճի ցիկլային բնույթը
56.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում ֆինանսների ծագումը, էությունը և ֆինանսական համակարգի օղակները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում պետական բյուջեն՝ որպես ֆինանսական համակարգի հիմնական օղակ,</p> <p>3) ճիշտ է պարզաբանում արժեզրկման էությունը, պատճառները, տեսակները և հետևանքները,</p> <p>4) ճիշտ է բնութագրում տնտեսական աճի ցիկլային բնույթը, տնտեսական ճգնաժամի էությունը, թվարկում տեսակները և պատճառները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
57.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-005
58.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ վիճակագրական մեթոդների և հնարքների, ինչպես նաև ամփոփման և խմբավորման արդյունքների, աղյուսակների բաշխման շարքերի և գրաֆիկների

		վերաբերյալ, ձևավորել աղյուսակների, բաշխման շարքերի և գրաֆիկների տեսքով ներկայացման կարողություններ՝ հետագայում դրանց վերլուծման և ուսումնասիրվող երևույթի զարգացման օրինաչափությունները բացահայտելու նպատակով:
59.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
60.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
61.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
62.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել վիճակագրություն առարկան, մեթոդը և խնդիրները
63.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում «Վիճակագրության հիմունքներ» առարկան և նրա դերը հասարակական կյանքի զարգացման օրինաչափությունների ճանաչողության մեջ, 2) ճիշտ է ներկայացնում քանակական և որակական վերլուծության փոխկապակցությունը վիճակագրության մեջ, 3) ճիշտ է ներկայացնում վիճակագրության մեթոդը և նրա առանձնահատկությունները, 4) ճիշտ է ներկայացնում վիճակագրական հետազոտման հիմնական փուլերը:
64.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել վիճակագրական դիտարկման, խմբավորման և բաշխման շարքերը
65.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում դիտարկումը՝ որպես վիճակագրական հետազոտության սկզբնական փուլ, 2) ճիշտ է ներկայացնում դիտարկման ծրագիրը, օբյեկտը և միավորը, 3) ճիշտ է ներկայացնում վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերը, դրանց տեսակները և ներկայացման ժամկետները, 4) ճիշտ է ներկայացնում խմբավորման մեթոդը, 5) ճիշտ է ներկայացնում խմբավորման հատկանիշների տեսակները, խմբերի թվի և խմբավորման միջակայքի որոշումը, 6) ճիշտ է ներկայացնում բաշխման շարքերը, դրանց կառուցումը ըստ որակական և քանակական հատկանիշների, ինչպես նաև գիտի բաշխման շարքերի գրաֆիկները:
66.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել բացարձակ և հարաբերական մեծությունները

67.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում բացարձակ մեծությունների տեսակները, չափի միավորները և նշանակությունը վիճակագրական հետազոտություններում, 2) ճիշտ է ներկայացնում հարաբերական մեծությունների նշանակությունը, տեսակները և արտահայտման ձևերը:
68.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել միջին մեծությունները և վարիացիայի ցուցանիշները
69.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում միջին մեծությունների մեթոդը, 2) ճիշտ է ներկայացնում միջինի տեսակները և դրա ընտրության եղանակները, 3) ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր և մասնակի միջինները և դրանց հիմնական մաթեմատիկական հատկությունները, 4) ճիշտ է ներկայացնում միջին կշիռների նշանակությունը, 5) ճիշտ է ներկայացնում վարիացիայի հիմնական ցուցանիշները և դրանց օգտագործումը:
70.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել դինամիկայի շարքերը և տնտեսական ինդեքսները
71.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում դինամիկայի շարքի տարրերն ու տեսակներ, 2) ճիշտ է ներկայացնում շարքի միջին և վերլուծական ցուցանիշները, 3) ճիշտ է ներկայացնում վիճակագրական հետազոտությունների ինդեքսային մեթոդը, 4) ճիշտ է ներկայացնում անհատական, ընդհանուր, ագրեգատային, միջին թվաբանական և ներդաշնակ ինդեքսները, 5) ճիշտ է ներկայացնում կարևորագույն տնտեսական ինդեքսները և նրանց փոխկապակցվածությունը:
72.	Ուսումնառության արդյունք 6	Տիրապետել ընտրանքային դիտարկումներին
73.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ընտրանքային դիտարկումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում ընտրանքային դիտարկման տեսակները և սխալները:
74.	Ուսումնառության արդյունք 7	Տիրապետել ֆինանսների ոլորտում, մասնավորապես՝ բանկային գործում և ապահովագրության մեջ վիճակագրության կիրառման օրինակներին
75.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մեծությամբ փոփոխվող ավանդների միջին արժեքի հաշվարկման

		մեթոդիկան, 2) ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի մեջ բաշխված վճարումների միջին կշռված արժեքի հաշվարկը, 3) ճիշտ է ներկայացնում բանկային և ապահովագրական գործառնությունների արդյունքների վարիացիայի հաշվարկը:
ՄՈՂՈՎԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ»		
76.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-006
77.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ և կարողություններ կառավարման վերաբերյալ: Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը կիմանա կառավարման հիմնադրույթները, գործածվող եզրույթները և կկարողանա իրականացնել պարզ քայլեր այդ ուղղությամբ:
78.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
79.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը յուրացնելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
80.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
81.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել կառավարման գործընթացի հիմնական սկզբունքները, գործառույթները
82.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում կառավարման եզրույթները, 2) ներկայացնում է կառավարման գործընթացի հիմնական սկզբունքները, 3) ներկայացնում է կառավարման գործառույթները, 4) ներկայացնում է կառավարման ձևերը, 5) ներկայացնում է կառավարման ռեսուրսները:
83.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կառավարչի գործունեությունը
84.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է կառավարիչի դերը, 2) բնութագրում է կառավարման մակարդակները, 3) բնութագրում է կառավարիչի վերաբերմունքը աշխատակիցների նկատմամբ, 4) կազմում է աշխատանքային պլան, սահմանում և իրականացնում նպատակը:
85.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ կառավարել աշխատակիցներին

86.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է մարդկային ռեսուրսի կառավարման հիմնական դրույթները, 2) կատարում է աշխատանքի բաժանում, 3) ներկայացնում է մարդկային ռեսուրսի դերը, նշանակությունը, հասկացությունը, զարգացման կարևորությունը, 4) ներկայացնում է մարդկային ռեսուրսի մոտիվացման, շահագրգռման անհրաժեշտությունը, ձևերը, մեթոդները, 5) կատարում է արդյունքների չափում և գնահատում, 6) ներկայացնում է աշխատակիցների զարգացմանն ուղղված վերապատրաստման ձևերը, 7) կազմում է աշխատանքի նկարագրությունը:
87.	Ուսումնառության արդյունք 4	Տիրապետել ինքնակառավարման սկզբունքներին
88.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է «ինքնակառավարում» հասկացողությունը, ինքնակառավարման համակարգի ուղղությունները. 2) կիրառում է անձնական աշխատանքի տեխնիկայի հմտությունները, 3) կիրառում է ղեկավարի աշխատանքի նորմավորման մեթոդները, 4) պլանավորում և վերահսկում է ժամանակային ռեսուրսների օգտագործումը, 5) վերլուծում է իր աշխատանքային ժամերի ծախսերը, կարողանում է կրճատել ժամանակի կորուստները:
89.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել արտադրության կառավարման առանձնահատկությունները
90.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է արտադրության քաղաքականությունը, 2) ներկայացնում է արտադրական գործընթացը, 3) մեկնաբանում է արտադրության պլանը, 4) ներկայացնում է արտադրության կառավարման հսկողությունը (փիԴիՍիԷյ (PDCA) շրջանը):
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾ»		
91.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-007
92.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ապահովագրության տեսության և ռիսկերի ընդհանուր

		տեսության, ապահովագրության ձևերի և տեսակների վերաբերյալ գիտելիքներ, զարգացնել ապահովագրական ընկերությունների գործունեության կարգավորման գործիքները կիրառելու կարողություններ:
93.	Մոդուլի տևողությունը	90 ժամ
94.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը յուրացնելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
95.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
96.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ռիսկերի ընդհանուր տեսությունը, ապահովագրության էությունը և դերը ֆինանսական համակարգում
97.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բնութագրում ռիսկի էությունը, բնութագրիչ մասերը և տեսակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ռիսկերի ապահովագրության սկզբունքները, 3) ճիշտ է բնութագրում ռիսկերի կառավարման գործընթացը ապահովագրության ոլորտում, սակագնային քաղաքականությունը, տեխնիկական պահուստները, 4) ճիշտ է սահմանում ռիսկերի խմբավորման գործընթացը և սկզբունքները, 5) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրության էությունը, նպատակը և դերը ֆինանսական համակարգում
98.	Ուսումնառության արդյունք 2	Բնութագրել ապահովագրության հիմնական հասկացությունները
99.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրիչ, ապահովագրված անձ, շահառու հասկացությունների սահմանումները, 2) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական պայմանագիրը և վկայագիրը, դրանց պարտադիր վավերապայմանները, 3) ճիշտ է սահմանում ապահովագրական արժեքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական սակագնի էությունը և բաղկացուցիչ մասերը, իրականացնում է ապահովագրական սակագնի պարզ բանաձևային հաշվարկ, 5) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրավճարի էությունը, իրականացնում է ապահովագրավճարի

		<p>պարզ բանաձևային հաշվարկ,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական գումարի էությունը, իրականացնում է ապահովագրական գումարի պարզ բանաձևային հաշվարկ,</p> <p>7) ճիշտ է սահմանում չհատուցվող գումարը և նրա տեսակները,</p> <p>8) ճիշտ է սահմանում ապահովագրական հատուցումը:</p>
100.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ապահովագրության ձևերը, ապահովագրության տեսակները
101.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրության իրականացման ձևերը և դրանց ներդրման սկզբունքները,</p> <p>2) ճիշտ է բնութագրում պարտադիր ապահովագրության ներդրման համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները,</p> <p>3) ճիշտ է սահմանում ապահովագրության տեսակները և դասերը,</p> <p>4) ճիշտ է մեկնաբանում կյանքի և ոչ կյանքի ապահովագրությունների դասակարգման սկզբունքները:</p>
102.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել ապահովագրական շուկայի մասնակիցներին, ապահովագրական տիպային ընկերության կառուցվածքը
103.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական շուկայի մասնակիցներին և նրանց դերը շուկայում,</p> <p>2) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական միջնորդներին և նրանց գործունեության առանձնահատկությունները,</p> <p>3) ճիշտ է սահմանում ապահովագրական միջնորդների գործունեության կարգավորման սկզբունքները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական տիպային ընկերության կառուցվածքը, կառավարման մարմինները և անհրաժեշտ ստորաբաժանումները,</p> <p>5) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական ընկերությունների աշխատակիցներին և նրանց պարտականությունները:</p>
104.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել ապահովագրության խիստ հաշվառման փաստաթղթերը, ապահովագրական պայմանագիրը և ապահովագրական վկայագիրը

<p>105.</p>	<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է հավաքագրում ապահովագրական պայմանագրի կնքման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը և տեղեկատվությունը հաճախորդներից, 2) ճիշտ է իրականացնում ապահովագրական պայմանագիր կնքելիս անդերրայթերի գործառույթը, մասնավորապես՝ պատասխանատու ակտուարի սահմանած միջակայքում որոշում ապահովագրական սակագին՝ հիմնվելով ապահովագրական պայմանագրի ռիսկայնության վրա, 3) ճիշտ է գրանցում ապահովագրական ընկերություն մուտքագրված վկայագրերը, ապահովում դրանց պահպանման համար նախատեսված կարգը, 4) ենթաօրենսդրական ակտերով նախատեսված կարգով դուրս է գրում ապահովագրական գործակալներին և այլ պատասխանատու աշխատակիցներին, առձեռն հանձնում է ապահովագրական վկայագրերը, 5) ընդունում է ապահովագրական գործակալներից և պատասխանատու աշխատակիցներից արդեն լրացված կամ անվավեր ճանաչված վկայագրերը, 6) հաշվառում և վերահսկողություն է սահմանում ապահովագրական գործակալներին և պատասխանատու աշխատակիցներին հանձնված ապահովագրական վկայագրերի շարժի և նրանց մոտ առկա վկայագրերի քանակների նկատմամբ, 7) ապահովագրական պայմանագրեր կնքելիս իրականացնում է անդերրայթերի գործառույթ, մասնավորապես՝ ապահովագրի հետ փոխադարձ պայմանավորվածության արդյունքում որոշում չհատուցվող գումարի կիրառման կամ չկիրառման հարցը, չհատուցվող գումարի նախատեսման դեպքում ճիշտ որոշել դրա տեսակը և մեծությունը:
<p>106.</p>	<p>Ուսումնառության արդյունք 6</p>	<p>Ներկայացնել ապահովագրական ընկերությունների գործունեության կարգավորման նպատակը և գործիքները</p>
<p>107.</p>	<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է սահմանում ապահովագրական ընկերությունների կարգավորման նպատակը և գործիքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական ընկերությունների և դրանց ղեկավարների լիցենզավորման նպատակը,

		<p>3) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական ընկերությունների գործունեության նկատմամբ սահմանվող նորմատիվները և դրանց տնտեսագիտական նշանակությունը,</p> <p>4) ճիշտ է նկարագրում տեխնիկական պահուստների սահմանման կարգը և նպատակը,</p> <p>5) ճիշտ է մեկնաբանում ապահովագրական ընկերությունների կողմից ԿԲ ներկայացվող հաշվետվությունների կարգը և նպատակը,</p> <p>6) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական ընկերությունների վերահսկող մարմնի՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի դերը և գործունեությունը ապահովագրական շուկայում:</p>
108.	Ուսումնառության արդյունք 7	Ներկայացնել հայցերի կարգավորման և հատուցումների հիմնարար սկզբունքները
109.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է հավաքագրում ապահովագրության տարբեր դասերի գծով պատահարների հայցերի կարգավորման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը,</p> <p>2) ճիշտ է իրականացնում հավաքագրված տեղեկատվության վերլուծություն և հայցի կարգավորում,</p> <p>3) ճիշտ է հաշվարկում ապահովագրական հատուցման ենթակա գումարի մեծությունը՝ կախված փաստացի պատճառված վնասի մեծությունից՝ անհրաժեշտության դեպքում կիրառելով համամասնական հատուցման սկզբունքը:</p>
110.	Ուսումնառության արդյունք 8	Բնութագրել ապահովագրական ընկերությունների գործունեության հիմնական ֆինանսական ցուցանիշները
111.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է հաշվարկում ապահովագրական ընկերությունների հիմնական ֆինանսական ցուցանիշները,</p> <p>2) ճիշտ է իրականացնում ֆինանսական ցուցանիշների հիման վրա վերլուծություն,</p> <p>3) ճիշտ է հաշվարկում ենթաօրենսդրական ակտերի համաձայն ընկերությունում կնքված և գործող պայմանագրերով ապահովագրական պահուստներին ուղղվող գումարների ծավալները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՇՈՒԿԱՅԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ»		
112.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-008
113.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողներին տալ անհաժեշտ գիտելիքներ շուկայական տնտեսությունում ապահովագրության տեղի և դերի, ապահովագրական ֆոնդերի կազմակերպման ձևերի մասին,

		ինչպես նաև ձևավորել դրանց կիրառման կարողություններ:
114.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
115.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱԳԳ-5-21-007 «Ապահովագրական գործ» մոդուլը:
116.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
117.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ապահովագրական շուկան որպես յուրահատուկ տնտեսական հարաբերությունների ամբողջություն
118.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական շուկան և նրա կառուցվածքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրության դասակարգումը, 3) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական համակարգերը և ֆրանշիզաները:
119.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել ապահովագրությունը արտաքին տնտեսական հարաբերություններում
120.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրության անհրաժեշտությունը արտաքին տնտեսական հարաբերություններում, 2) ճիշտ է ներկայացնում արտաքին տնտեսական հարաբերությունների ապահովագրության տեսակները, 3) ճիշտ է ներկայացնում արտաքին տնտեսական հարաբերությունների ապահովագրության հիմնական հասկացությունները:
121.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական կայունության գնահատումը
122.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական ընկերությունների գործունեության ֆինանսական արդյունքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական ընկերությունների վճարունակությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական կայունության ապահովման միջոցները:

Մ Ո Ւ Ռ Ի Լ Ի Ա Ն Վ Ա Ն Ո Ւ Մ Ը՝ «Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Յ Ա Ն Տ Ե Ս Ա Կ Ն Ե Ր Ը Ե Վ Դ Ա Ս Ե Ր Ը»

123.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-009
124.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիք ապահովագրության տեսակների, դասերի, դրանց դասակարգման սկզբունքների մասին, ինչպես նաև զարգացնել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
125.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
126.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱԳԳ-5-21-007 «Ապահովագրական գործ» մոդուլը:
127.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
128.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ապահովագրության տեսակները և դասերը
129.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է նկարագրում ապահովագրության տեսակները, 2) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրության տեսակների դասակարգման առանձնահատկությունները:
130.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կյանքի ապահովագրությունը
131.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բնութագրում կյանքի ապահովագրությունը, դրա էությունը և նպատակը, 2) ճիշտ է նկարագրում կյանքի ապահովագրության դասերը և ենթադասերը, 3) ճիշտ է ներկայացնում կյանքի ապահովագրության հիմնական առանձնահատկությունները, 4) ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ-ում կյանքի ապահովագրության ներդրման հեռանկարները:
132.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել վերաապահովագրության հիմնադրույթները
133.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բնութագրում վերաապահովագրության էությունը և նպատակը, նկարագրում ոչսկի փոխանցման գործընթացը, 2) ճիշտ է մեկնաբանում վերաապահովագրավճարի էությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում համամասնական և ոչ համամասնական վերաապահովագրությունների էությունը, սահմանում ռետրոցեսիան, 4) ճիշտ է ներկայացնում ասիսեանս կազմակերպությունների և ապահովագրողների

		<p>փոխհարաբերությունները,</p> <p>5) ճիշտ է սահմանում վերաապահովագրության ֆակուլտատիվ և օբլիգատորային մեթոդները,</p> <p>6) ճիշտ է բնութագրում միջազգային ապահովագրական բրոքերային ընկերությունները և նրանց գործունեության ոլորտները,</p> <p>7) ճիշտ է պարզաբանում ֆակուլտատիվ և օբլիգատորային վերաապահովագրությամբ ապահովագրավճարների սեփական պահման չափաբաժնի որոշման և հատուցումների իրականացման կարգը,</p> <p>8) ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ-ում վերաապահովագրության իրականացման և կազմակերպման գործընթացը և առանձնահատկությունները:</p>
134.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել համաապահովագրության հիմնադրույթները
135.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում համաապահովագրության էությունը և ծագման նախադրյալները, բնութագրում համաապահովագրության պայմանագրի կողմերին,</p> <p>2) ճիշտ է պարզաբանում համաապահովագրության փուլի իմաստը, հիմնական ապահովագրողի ընտրության սկզբունքը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում համաապահովագրության ժամանակ հատուցումների վճարման յուրահատկությունը, համամասնական հատուցման էությունը,</p> <p>4) ճիշտ է պարզաբանում համաապահովագրության ժամանակ սեփական չափաբաժինների ընտրության կարգը:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՈՉ ԿՅԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
136.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-010
137.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողներին տալ ոչ կյանքի ապահովագրության վերաբերյալ գիտելիքներ, զարգացնել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
138.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
139.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱԳԳ-5-21-009 «Ապահովագրության տեսակները և դասերը» մոդուլը:

140.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
141.	Ուսումնառության արդյունք 1	Բնութագրել ոչ կյանքի ապահովագրությունը
142.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բնութագրում ոչ կյանքի ապահովագրությունը, դրա էությունը և նպատակը, 2) ճիշտ է նկարագրում ոչ կյանքի ապահովագրության դասերը և ենթադասերը, 3) ճիշտ է ներկայացնում ոչ կյանքի ապահովագրության հիմնական սկզբունքները, 4) կարողանում է տեղեկատվություն տրամադրել ոչ կյանքի ապահովագրության դասերի և ենթադասերի վերաբերյալ, 5) ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ-ում ոչ կյանքի ապահովագրության դրսևորման առանձնահատկությունները:
143.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել ոչ կյանքի ապահովագրության դասերը
144.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում գույքային ապահովագրության էությունը, 2) ճիշտ է ներկայացնում բեռների ապահովագրությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում բեռների ապահովագրությունը, 4) ճիշտ է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցների ապահովագրությունը, 5) ճիշտ է ներկայացնում ավիացիոն ռիսկերի ապահովագրությունը, 6) ճիշտ է ներկայացնում գյուղատնտեսական ռիսկերի ապահովագրությունը, 7) ճիշտ է ներկայացնում պատասխանատվության ապահովագրության հիմնական հասկացությունները, 8) ճիշտ է ներկայացնում մասնագիտական պատասխանատվության ապահովագրությունը, 9) ճիշտ է ներկայացնում բժշկական ապահովագրությունը, 10) ճիշտ է ներկայացնում դժբախտ դեպքերից ապահովագրությունը:
Մ Ո Դ Ո Ւ Լ Ի Ա Ն Վ Ա Ն Ո Ւ Մ Ը «Ս Ո Ց Ի Ա Լ Ա Կ Ա Ն Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ե Վ Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն»		
145.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-011
146.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին անհրաժեշտ գիտելիքներ տալ սոցիալական ապահովագրության և

		ապահովության համակարգի մասին, ինչպես նաև զարգացնել դրանք գործնականում կրառելու կարողություններ:
147.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
148.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱԳԳ-5-21-007 «Ապահովագրական գործ» մոդուլը:
149.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
150.	Ուսումնառության արդյունք 1	Բնութագրել սոցիալական ապահովագրության և ապահովության համակարգը
151.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է մեկնաբանում սոցիալական ապահովագրության էությունն ու անհրաժեշտությունը, 2) ճիշտ է մեկնաբանում սոցիալական ապահովության էությունն ու անհրաժեշտությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում սոցիալական ապահովագրության և ապահովության համակարգի եկամուտների աղբյուրները, 4) ճիշտ է կատարում սոցիալական ապահովագրության և ապահովության հատկացումների հաշվարկը:
152.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կենսաթոշակների և նպաստների համակարգը
153.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում սոցիալական ապահովագրության կենսաթոշակների և նպաստների տեսակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում սոցիալական ապահովության կենսաթոշակների և նպաստների տեսակները, 3) ճիշտ է հաշվարկում կենսաթոշակներ և նպաստներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԱՊԱՇՏՎԱԳՐԱԿԱՆ ՄԱՐՔԵԹԻՆԳ»		
154.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-012
155.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ապահովագրական շուկայում նոր հաճախորդներ ներգրավելու, գովազդային գործընթացները ճիշտ կազմակերպելու կարողություններ:
156.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
157.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱԳԳ-5-21-008 «Ապահովագրությունը շուկայական տնտեսությունում» մոդուլը:

158.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
159.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել մարքեթինգի էությունը և դերը շուկայական տնտեսության զարգացման մեջ
160.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մարքեթինգի սահմանումները, 2) ճիշտ է ներկայացնում մարքեթինգի հիմնական հասկացությունները:
161.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել մարքեթինգի ռազմավարության էությունը, նշանակությունը, տեսակները
162.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մարքեթինգի սկզբունքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում մարքեթինգի տեսակները, 3) ճիշտ է ներկայացնում մարքեթինգի շրջակա միջավայրը:
163.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ապահովագրական շուկա, ներքին և արտաքին շուկա, մարքեթինգ հասկացությունները
164.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է պարզաբանում ապահովագրական շուկան՝ որպես ֆինանսական փոխհարաբերությունների յուրահատուկ ոլորտ, 2) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական շուկայի բոլոր շահագրգիռ մասնակիցներին, 3) ճիշտ է ներկայացնում մրցակցությունը ապահովագրական շուկայում, տալիս ներքին ապահովագրական շուկայի բնորոշումը, 4) ճիշտ է ներկայացնում արտաքին ապահովագրական շուկան՝ որպես ապահովագրական ընկերությունների համագործակցության արդյունք, 5) ճիշտ է պարզաբանում ապահովագրական գործում մարքեթինգի էությունը, նպատակը և անհրաժեշտությունը 6) ճիշտ է ներկայացնում մարքեթինգի նպատակը՝ որպես ապահովագրական ծառայությունների իրացման խթանում պոտենցիալ ապահովագրիչների շրջանում:
165.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել տեղեկատվության հավաքագրման և մարքեթինգային հետազոտության կարևորությունը ապահովագրական ընկերությունների համար
166.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բնութագրում տեղեկատվության դերն ու նշանակությունը մարքեթինգում, 2) ճիշտ է ներկայացնում տեղեկատվության տեսակները, առաջնային և երկրորդային

		<p>տեղեկատվության հավաքագրման մեթոդները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում մարքեթինգային հետազոտության խնդիրը, հիմնական նպատակները, հետազոտական մոտեցումները, հետազոտական գործիքները, կապ հաստատելու մեթոդները, ընտրանքի պլանավորումը և հսկողությունը,</p> <p>4) ճիշտ է իրականացնում ապահովագրական շուկայի ուսումնասիրություն, տարբեր ապահովագրական ընկերությունների կողմից իրականացվող գործառնությունների և մատուցվող ծառայությունների վերլուծություն:</p>
167.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել շուկայի սեգմենտավորումը
168.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում շուկայի սեգմենտավորման (հատվածավորման) հասկացությունը և չափանիշները,</p> <p>2) ճիշտ է բնութագրում շուկայի սեգմենտավորման գործընթացը (շուկայի սեգմենտավորում, շուկայի նպատակային սեգմենտի ընտրություն, ապրանքների դիրքավորում շուկայում):</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԱՆԳԼԵՐԵՆ»		
169.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-013
170.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել անգլերեն լեզվով բանկային, ապահովագրական, տնտեսագիտական տերմիններով հաղորդակցվելու, մասնագիտական թարգմանություններ կատարելու կարողություններ:
171.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
172.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱԳԳ-5-21-007 «Ապահովագրական գործ» մոդուլը:
173.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
174.	Ուսումնառության արդյունք 1	Հաղորդակցվել անգլերեն լեզվով՝ կիրառելով ֆինանսական միջազգային հարաբերությունների վերաբերյալ փաստաթղթերը
175.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում բանավոր և գրավոր թարգմանությունները,

		<p>2) ճիշտ է լրացնում, կազմում ֆինանսական գործառնություններին վերաբերող փաստաթղթերն անգլերեն լեզվով,</p> <p>3) ճիշտ է հաղորդակցվում ֆինանսական համակարգի հնարավոր հաճախորդների հետ:</p>
176.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել ապահովագրության հիմնական հասկացությունները ապահովագրության ձևերը, ապահովագրության տեսակները անգլերեն լեզվով
177.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ապահովադիր, ապահովագրված անձ, շահառու հասկացությունների սահմանումները,</p> <p>2) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական պայմանագիրը և վկայագիրը, դրանց պարտադիր վավերապայմանները,</p> <p>3) ճիշտ է սահմանում ապահովագրական արժեքը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական սակագնի էությունը և բաղկացուցիչ մասերը, իրականացնում է ապահովագրական սակագնի պարզ բանաձևային հաշվարկ,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրավճարի էությունը, իրականացնում է ապահովագրավճարի պարզ բանաձևային հաշվարկ,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական գումարի էությունը, իրականացնում է ապահովագրական գումարի պարզ բանաձևային հաշվարկ,</p> <p>7) ճիշտ է սահմանում չհատուցվող գումարը և նրա տեսակները,</p> <p>8) ճիշտ է սահմանում ապահովագրական հատուցումը:</p>
178.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել պահանջված փաստաթղթերը, բնութագրել ապահովագրական ընկերության աշխատանքի սկզբունքները և դրանց ներկայացվող պահանջներն՝ անգլերեն լեզվով
179.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կարդում և արտասանում ապահովագրական տերմինները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում տեքստի թարգմանությունը և պատասխանում հարցերին,</p> <p>3) ճիշտ է լրացնում ապահովագրական նամակների թարգմանչական պահանջները,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում իրեն հետաքրքրող հարցադրումները և ստանում պատասխանները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում բառակապակցությունները և դրանց երկակի ընկալումը տնտեսագիտական</p>

		թարգմանության ժամանակ:
180.	Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել տերմինային և ընդհանուր գործածության բառապաշարի թարգմանություն
181.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում տրված մոդելները և կազմել ինքնուրույն իրավիճակներ, 2) ճիշտ է ստուգում և ամրապնդել տեքստերի ակտիվ բառապաշարը, 3) ճիշտ է պատկերացնում տերմիններն ու քերականական նյութերը, 4) ճիշտ է բացատրում և զարգացնում բանավոր խոսքը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
182.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-014
183.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ պարտադիր ապահովագրության, Հայաստանում դրա իրականացման փորձի վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
184.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
185.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱԳԳ-5-21-007 «Ապահովագրական գործ» մոդուլը:
186.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
187.	Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ապահովագրության էությունը, ներկայացնել դրա նպատակը, պարտադիր ապահովագրության տեսակներն ու ուղղությունները
188.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է նկարագրում պարտադիր ապահովագրության նպատակը, 2) ճիշտ է բնութագրում պարտադիր ապահովագրության տեսակները և յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունը և անհրաժեշտությունը:
189.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել ավտոտրանսպորտային միջոցների սեփականատերերի երրորդ անձանց նկատմամբ պատասխանատվության (ԱՊՊԱ) պարտադիր ապահովագրությունը
190.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է սահմանում ԱՊՊԱ-ի նպատակը և ուղղությունները, 2) ճիշտ է նկարագրում ԱՊՊԱ կարգավորումը, օրենսդրական դաշտը,

		<p>3) ճիշտ է բնութագրում ԱՊՊԱ համակարգի մասնակիցներին, նրանց իրավասությունները և պարտականությունները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում Ավտոապահովագրողների բյուրոյի դերը ԱՊՊԱ համակարգի գործունեության մեջ,</p> <p>5) ճիշտ է սահմանում պարտադիր ապահովագրության ենթակա ավտոտրանսպորտային միջոցները,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում ԱՊՊԱ շրջանակներում հատուցման ենթակա գույքային և անձնական վնասները,</p> <p>7) ճիշտ է հավաքագրում ԱՊՊԱ պայմանագրի համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը, լրացնում ԱՊՊԱ վկայագիրը և կտրոնը,</p> <p>8) ճիշտ է բացատրում հաճախորդներին համաձայնեցված հայտարարագրի լրացման կարգը և դեպքերը,</p> <p>9) ճիշտ է նկարագրում ԱՊՊԱ համակարգի գործունեության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները, տեղեկատվական համակարգը, վնաս գնահատողներին:</p>
191.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել առողջության պարտադիր ապահովագրությունը
192.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բնութագրում առողջության պարտադիր ապահովագրության նպատակը և անհրաժեշտությունը,</p> <p>2) ճիշտ է բնութագրում պարտադիր ապահովագրության իրականացման հնարավոր ձևերը,</p> <p>3) ճիշտ է նկարագրում առողջության պարտադիր ապահովագրության համակարգի մասնակիցներին,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում առողջության պարտադիր ապահովագրության ենթակա անձանց շրջանակը,</p> <p>5) ճիշտ է նկարագրում առողջության պարտադիր ապահովագրության զարգացման և ներդրման հեռանկարները Հայաստանում:</p>
193.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել աշխատանքում դժբախտ պատահարներից և մասնագիտական հիվանդություններից պարտադիր ապահովագրությունը

194.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է սահմանում աշխատանքում դժբախտ պատահարներից և մասնագիտական հիվանդություններից պարտադիր ապահովագրության նպատակը և անհրաժեշտությունը,</p> <p>2) ճիշտ է բնութագրում աշխատանքում դժբախտ պատահարներից և մասնագիտական հիվանդություններից պարտադիր ապահովագրության մասնակիցներին,</p> <p>3) ճիշտ է նկարագրում գործատուների և պետության դերը աշխատանքում դժբախտ պատահարներից և մասնագիտական հիվանդություններից պարտադիր ապահովագրության համակարգում,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքում դժբախտ պատահարներից և մասնագիտական հիվանդություններից պարտադիր ապահովագրության համակարգի ներդրման հնարավորությունները Հայաստանում:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՇՈՒԿԱՅԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ»		
195.	Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-5-21-015
196.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողներին տալ ապահովագրության օրենսդրական դաշտի մասին տեղեկատվություն, ձևավորել դրանք աշխատանքում կիրառելու կարողություններ:
197.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
198.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱԳԳ-5-21-007 «Ապահովագրական գործ» մոդուլը:
199.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
200.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել «Ապահովագրության մասին» ՀՀ օրենքը և «Ապահովագրական գաղտնիքի մասին» ՀՀ օրենքը
201.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է սահմանում ՀՀ-ում իրականացվող ապահովագրության ձևերը և տեսակները, բնութագրում ապահովագրության բոլոր դասերը,</p> <p>2) ճիշտ է սահմանում ՀՀ-ում ապահովագրական ընկերությունների կազմակերպարարական ձևերը,</p> <p>3) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական ընկերության հետ փոխկապակցվածության և</p>

		<p>նշանակալից մասնակցության գաղափարները,</p> <p>4) ճիշտ է սահմանում ապահովագրական ընկերությունների կառավարման մարմինները, ղեկավարները և նրանց իրավասությունները,</p> <p>5) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական ընկերությունների լիցենզավորման, գրանցման փուլերը և գործընթացները,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական ընկերությունների մասնաճյուղերի գրանցման գործընթացը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը,</p> <p>7) ճիշտ է նկարագրում ապահովագրական ընկերությունների գործառույթների պատվիրակման գործընթացը,</p> <p>8) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական ընկերությունների կողմից անհրաժեշտ տեղեկատվության հրապարակման գործընթացը,</p> <p>9) ճիշտ է սահմանում ապահովագրական միջնորդության գաղափարը, սահմանում, ապահովագրական գործակալների և ապահովագրական բրոքերների գործունեությունը:</p>
202.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքը
203.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է նկարագրում ապահովագրական պորտֆելի փոխանցման գործընթացը,</p> <p>2) ճիշտ է նկարագրում ապահովագրական ընկերությունների վերակազմակերպման, սնանկության և լուծարման գործընթացները,</p> <p>3) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական ընկերությունների վերահսկողության գործիքները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական գաղտնիքի հրապարակումից բխող հետևանքները:</p>
204.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի հիմնադրույթները
205.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է սահմանում ապահովագրության հիմնական տարրերը՝ ապահովադիր, ապահովագրված անձ, շահառու, ապահովագրության օբյեկտ, ապահովագրավճար, հատուցում, ապահովագրական գումար,</p> <p>2) ճիշտ է նկարագրում ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերը, վկայագիրը</p>

		<p>և դրանց պարտադիր պայմանները,</p> <p>3) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական պայմանագրի կնքման համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում ապահովադրի կողմից ապահովագրավճարի վճարման սկզբունքները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում ապահովագրական ընկերությանը տեղեկատվության տրամադրման կարգը,</p> <p>6) ճիշտ է սահմանում համաապահովագրության էությունը:</p>
206.	Ուսումնառության արդյունք 4	<p>Ներկայացնել ապահովագրական ընկերությունների գործունեությունը կարգավորող ենթաօրենսդրական ակտերը, ՀՀ կենտրոնական բանկը՝ որպես ապահովագրական շուկայի վերահսկող մարմին</p>
207.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական ընկերությունների լիցենզավորման և գրանցման գործընթացը, լիցենզավորման և գրանցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական ընկերությունների նկատմամբ սահմանվող տեխնիկական և տարածքային պահանջները,</p> <p>3) ճիշտ է նկարագրում ապահովագրական ընկերության ղեկավարների լիցենզավորման գործընթացը,</p> <p>4) ճիշտ է սահմանում ապահովագրական ընկերությունների գործունեությունը կարգավորող նորմատիվները և դրանց նշանակությունը, իրականացնում պարզ հաշվարկ,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական ընկերությունների տեխնիկական պահուստները և դրանց նպատակը,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում ապահովագրական ընկերությունների կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները, դրանց տարրերը և նշանակությունը,</p> <p>7) ճիշտ է բնութագրում ապահովագրական պորտֆելի փոխանցման դեպքերը,</p> <p>8) ճիշտ է նկարագրում ապահովագրական ընկերությունների կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկ տեղեկատվության ներկայացման բովանդակությունը և կարգը:</p>

**Միջին մասնագիտական կրթության 0412.03.5 «Ապահովագրական գործ» մասնագիտության
0412.03.01.5 «Գործակալ՝ ապահովագրական գործի» որակավորման օրինակելի
ուսումնական պլան**

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		81	54	1
3.	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
4.	Պատմություն		81	54	1
5.	Ռուսաց լեզու		108	72	1
6.	Օտար լեզու		108	72	1
7.	Ֆիզկուլտուրա		147	98	1-2
8.	Լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
9.	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		42	28	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		783	522	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1.	Հաղորդակցություն		81	54	1
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3.	Համակարգչային օպերատորություն		81	54	1
4.	Ձեռներեցություն		108	72	2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		324	216	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Գործարար էթիկա		54	36	1
2.	Գործարար գրագրություն		54	36	1
3.	Վաճառքի հաղորդակցություն		54	36	2
4.	Տնտեսագիտության տեսության հիմունքներ		135	90	1
5.	Վիճակագրություն		81	54	2
6.	Գործարար անգլերեն		108	72	2
7.	Կառավարում		108	72	2
8.	Ապահովագրությունը շուկայական տնտեսությունում		54	36	2
9.	Սոցիալական ապահովագրություն և ապահովություն		108	72	2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		756	504	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Ապահովագրական գործ		135	90	1
2.	Ապահովագրության տեսակները և դասերը		81	54	2
3.	Ոչ կյանքի ապահովագրություն		81	54	2
4.	Ապահովագրական մարքեթինգ		81	54	2
5.	Պարտադիր ապահովագրություն		81	54	2

6.	Ապահովագրական օրենսդրություն և շուկայի կարգավորում		108	72	2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		567	378	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		108	72	2
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		108	72	1-2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	49	2646	1764	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		200		
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	27			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	4			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	82			